

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 684/2020
07.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Драгана Аћимовића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др, због кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. Кривичног законика и др, одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Александра Бусарца и браниоца окривљене ББ - адвоката Вере Миленковић, поднетим против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Пазару 5К.бр.623/15 од 21.11.2019. године и Вишег суда у Новом Пазару Кж1.бр.3/20 од 07.04.2020. године, у седници већа одржаној дана 07.10.2020. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

I Делимично се **УСВАЈА** захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Александра Бусарца, у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, па се **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Новом Пазару 5К.бр.623/15 од 21.11.2019. године и Вишег суда у Новом Пазару Кж1.бр.3/20 од 07.04.2020. године у погледу правне квалификације дела, тако што Врховни касациони суд противправне радње окривљеног АА ближе описане у изреци првостепене пресуде, за које је правноснажно оглашен кривим, правно квалификује као једно кривично дело фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. Кривичног законика и једно кривично дело навођење на оверавање неистинитог садржаја из члана 358. став 1. Кривичног законика, па окривљеном АА, задржавајући му као правилно утврђене казне затвора у трајању од по 5 месеци за извршена кривична дела, применом одредби чланова 4, 42, 45, 54, 64, 65. и 66. Кривичног законика, изриче **УСЛОВНУ ОСУДУ** тако што му утврђује јединствену казну затвора у трајању од 9 (девет) месеци и истовремено одређује да се ова казна неће извршити ако окривљени за време од 2 (две) године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело, док се захтев браниоца окривљеног у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку у вези члана 358. став 1. и члана 355. став 2. у вези става 1. Кривичног законика **ОДБИЈА** као неоснован.

II **ОДБАЦУЈЕ СЕ** као недозвољен захтев за заштиту законитости браниоца окривљене ББ - адвоката Вере Миленковић, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Пазару 5К.бр.623/15 од 21.11.2019. године и Вишег суда у Новом Пазару Кж1.бр.3/20 од 07.04.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Пазару 5К.бр.623/15 од 21.11.2019. године оглашени су кривим и то окривљени АА због извршења једног кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. КЗ, једног кривичног дела навођење на оверавање неистинитог садржаја из члана 358. став 1. КЗ и једног кривичног дела навођење на оверавање неистинитог садржаја у покушају из члана 358. став 1. у вези члана 30. КЗ, а окривљена ББ због извршења кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. КЗ, па су окривљеном АА за наведена кривична дела претходно утврђене појединачне казне затвора у трајању од по 5 месеци и затим му је изречена условна осуда којом му је утврђена јединствена казна затвора у трајању од 1 (једне) године и истовремено одређено да се иста неће извршити уколико окривљени за време проверавања од 2 (две) године по правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело, док је окривљеној ББ изречена условна осуда којом јој је утврђена казна затвора у трајању од 6 (шест) месеци и истовремено одређено да се иста неће извршити ако окривљена за време проверавања од 2 (две) године по правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело. Окривљени су обавезани да плате суду на име паушала износе од по 5.000,00 динара у року од 15 дана по правноснажности пресуде, под претњом извршења.

Пресудом Вишег суда у Новом Пазару Кж1.бр.3/20 од 07.04.2020. године одбијене су као неосноване жалбе Основног јавног тужиоца у Новом Пазару, окривљене ББ и браниоца окривљеног АА - адвоката Салиха Каришика, па је потврђена пресуда Основног суда у Новом Пазару 5К.бр.623/15 од 21.11.2019. године.

Против наведених правноснажних пресуда захтеве за заштиту законитости су поднели:

- бранилац окривљеног АА - адвокат Александар Бусарац, због повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји као основан поднети захтев, те да преиначи правноснажне пресуде Основног суда у Новом Пазару 5К.бр.623/15 од 21.11.2019. године и Вишег суда у Новом Пазару Кж1.бр.3/20 од 07.04.2020. године тако што ће применом одредбе члана 423. тачка 1) ЗКП окривљеног АА ослободити од оптужбе за кривично дело фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. КЗ и два кривична дела навођење на оверавање неистинитог садржаја из члана 358. став 1. КЗ и одредити да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда;

- бранилац окривљене ББ - адвокат Вера Миленковић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, те да преиначи побијане пресуде тако што ће окривљену ББ ослободити од кривице.

Врховни касациони суд је доставио примерке захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП),

размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, па је, по оцени навода изнетих у захтевима, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА је делимично основан и то у делу који се односи на повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП у вези члана 358. став 1. у вези члана 30. КЗ, док је неоснован у делу који се односи на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП у вези члана 358. став 1. КЗ и члана 355. став 2. у вези става 1. КЗ.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљене ББ је недозвољен.

По налажењу Врховног касационог суда, основано се у поднетом захтеву браниоца окривљеног АА указује да су доношењем побијаних правноснажних пресуда, којима је окривљени, између осталог, оглашен кривим и због кривичног дела навођење на оверавање неистинитог садржаја у покушају из члана 358. став 1. у вези члана 30. КЗ, учињене повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП у вези члана 358. став 1. у вези члана 30. КЗ на штету окривљеног. Ово са разлога што чињенични опис радњи окривљеног које су предузете дана 29.01.2015. године, а који је утврђен у изреци побијане правноснажне пресуде, не садржи све битне законске елементе бића кривичног дела навођење на оверавање неистинитог садржаја у покушају из члана 358. став 1. у вези члана 30. КЗ, то дело за које је окривљени оптужен и правноснажно оглашен кривим по закону није кривично дело, па је суд огласивши окривљеног кривим за исто у погледу овог дела истовремено и погрешно применио кривични закон.

Наиме, према чињеничном опису радњи окривљеног предузетих дана 29.01.2015. године, датом у оптужном предлогу Основног јавног тужиоца у Новом Пазару Ктo.бр.540/15 од 14.09.2015. године који је измењен на главном претресу од 11.09.2019. године и 21.11.2019. године и утврђеном у изреци првостепене пресуде, окривљени АА је „дана 29.01.2015. године, као тужилац у парничном поступку, покушао да довођењем у заблуду наведе надлежни орган да у јавној исправи овери штогод неистинито, што може да служи као доказ у правном саобраћају, тако што је исто решење доставио судији Основног суда у Новом Пазару Ани Пејчиновић у парничном предмету П.1055/10, као доказ у предмету и тако лажну јавну исправу употребио као праву“.

Основни облик кривичног дела навођење на оверавање неистинитог садржаја из члана 358. став 1. Кривичног законика чини онај ко довођењем у заблуду наведе надлежни орган да у јавној исправи, записнику или књизи овери штогод неистинито што може да служи као доказ у правном саобраћају.

У конкретном случају, по становишту Врховног касационог суда, дело окривљеног АА које је предмет оптужбе и за које је правноснажно оглашен кривим није по закону кривично дело, а ово са разлога јер су у чињеничном опису радњи окривљеног предузетих дана 29.01.2015. године (које су у изреци пресуде јединствено описане са радњама окривљеног предузетим дана 20.01.2015. године), наведени само општи елементи законског описа бића предметног кривичног дела, при чему сам чињенични опис не садржи и опис конкретних радњи које је предузео окривљени, а из

којих произилазе обележја бића кривичног дела навођење на оверавање неистинитог садржаја у покушају из члана 358. став 1. у вези члана 30. КЗ, а што је такође неопходно за постојање кривичног дела. Наиме, како у изреци правноснажне пресуде није ближе наведено у коју то јавну исправу, записник или књигу је окривљени покушао да дана 29.01.2015. године, довођењем у заблуду, наведе судију Основног суда у Новом Пазару Ану Пејчиновић да овери штогод неистинито што може да служи као доказ у правном саобраћају, а што је битно законско обележје бића предметног кривичног дела, као и шта је то конкретно наведена судија требало да овери, при чему судија у парничном предмету није орган који врши оверу, то, код овог недостатка у опису радњи окривљеног предузетих дана 29.01.2015. године, дело окривљеног које му је стављено на терет и за које је правноснажном пресудом оглашен кривим није кривично дело.

Стога је погрешно становиште нижестепених судова да радње окривљеног АА предузете дана 29.01.2015. године, које су описане у измењеном оптужном акту јавног тужиоца и изреци побијане првостепене пресуде, имају обележја кривичног дела навођење на оверавање неистинитог садржаја у покушају из члана 358. став 1. у вези члана 30. КЗ, због кога је окривљени оптужен, па је првостепени суд, оглашавајући овог окривљеног кривим за предметно кривично дело, истовремено у односу на ово дело применио кривични закон који се не може применити и тиме учинио повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП у вези члана 358. став 1. у вези члана 30. КЗ на штету окривљеног, а које повреде није отклонио другостепени суд доносећи побијану другостепену одлуку у поступку по жалбама на првостепену пресуду, иако је на наведено у својој жалби указивао бранилац окривљеног АА.

Имајући у виду напред наведено, Врховни касациони суд је у овом делу усвојио као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Александра Бусарца, те је отклонио напред наведене повреде кривичног закона преиначењем побијаних правноснажних пресуда Основног суда у Новом Пазару 5К.бр.623/15 од 21.11.2019. године и Вишег суда у Новом Пазару Кж1.бр.3/20 од 07.04.2020. године у погледу правне квалификације дела, тако што је противправне радње окривљеног АА ближе описане у изреци првостепене пресуде, по правилној примени закона правно квалификовао као једно кривично дело фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. КЗ и једно кривично дело навођење на оверавање неистинитог садржаја из члана 358. став 1. КЗ.

Сходно овој одлуци, Врховни касациони суд се није упуштао у разматрање повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у вези члана 358. став 1. и члана 61. КЗ на коју се у захтеву браниоца окривљеног такође указује, истицањем да је суд погрешно применио кривични закон када је окривљеног огласио кривим за два кривична дела навођење на оверавање неистинитог садржаја из члана 358. став 1. КЗ, јер би се у конкретном случају радило о једном продуженом кривичном делу навођење на оверавање неистинитог садржаја из члана 358. став 1. у вези члана 61. КЗ, обзиром да је разматрање ових навода браниоца окривљеног у конкретном случају беспредметно.

Надаље, полазећи од овако измењене правне квалификације дела, Врховни касациони суд је окривљеном АА, задржавајући му као правилно утврђене казне

затвора у трајању од по 5 месеци за кривично дело фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. КЗ и кривично дело навођење на оверавање неистинитог садржаја из члана 358. став 1. КЗ за која је правноснажно оглашен кривим, применом одредби чланова 4, 42, 45, 54, 64, 65. и 66. КЗ, изрекао условну осуду тако што му је утврдио јединствену казну затвора у трајању од 9 (девет) месеци и истовремено одредио да се ова казна неће извршити ако окривљени за време од 2 (две) године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело, доводећи на тај начин у склад висину утврђене казне и време проверавања са свим околностима предметних кривичних дела, те са олакшавајућим и отежавајућим околностима које су у смислу члана 54. КЗ утврђене на страни окривљеног у редовном поступку, а налазећи да је овако изречена кривична санкција нужна и довољна да се њоме оствари сврха изрицања кривичне санкције како у односу на самог окривљеног, тако и на плану генералне превенције.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА је неоснован у делу који се односи на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП у вези члана 358. став 1. КЗ и члана 355. став 2. у вези става 1. КЗ.

Наиме, неосновано се, по оцени овога суда, у поднетом захтеву браниоца окривљеног истиче да је суд оглашавајући кривим окривљеног АА за кривично дело навођење на оверавање неистинитог садржаја из члана 358. став 1. КЗ учинио повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП у вези члана 358. став 1. КЗ. По ставу браниоца како у чињеничном опису радњи окривљеног које је предузео дана 20.01.2015. године, утврђеном у изреци првостепене пресуде, није прецизно означено физичко лице надлежног органа које се доводи у заблуду (ако не по имену и презимену онда бар по звању) и које конкретно послове у Служби за катастар непокретности у Новом Пазару исто обавља, а што је по браниоцу било неопходно, то у радњама окривљеног предузетим дана 20.01.2015. године нема законских обележја бића кривичног дела навођење на оверавање неистинитог садржаја из члана 358. став 1. КЗ, па је окривљеног за ово дело требало ослободити од оптужбе.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног су неосновани из разлога јер, по налажењу Врховног касационог суда, из чињеничног описа кривичног дела утврђеног у изреци првостепене пресуде јасно и недвосмислено произилази да се у описаним радњама окривљеног АА, које је предузео дана 20.01.2015. године, стичу сва битна законска обележја кривичног дела навођење на оверавање неистинитог садржаја из члана 358. став 1. КЗ, за које је он оптужен и правноснажно оглашен кривим. Наиме, код предметног кривичног дела, по налажењу Врховног касационог суда, у заблуду се може, осим физичког лица, довести и правно лице, тачније овлашћено лице које ради у правном лицу, јер је физичко лице у правном лицу одредиво, при чему за постојање овог кривичног дела није неопходно навести име и презиме овлашћеног лица, односно у конкретном случају име и презиме лица које је у надлежном органу - Служби за катастар непокретности у Новом Пазару извршило оверу предметне јавне исправе и које је том приликом доведено у заблуду од стране окривљеног. Имајући у виду наведено, то навођење, у чињеничном опису радње извршења предметног кривичног дела, да је окривљени АА, у намери да наведе надлежни орган у заблуду да у јавној исправи овери штогод неистинито, што може да служи као доказ у правном саобраћају, уз захтев за промену носиоца права на

земљишту, дана 20.01.2015. године, приложио Служби за катастар непокретности у Новом Пазару решење Врховног касационог суда Прев.118/09 од 22.08.2014. године, за коју јавну исправу је знао да је лажна, а на основу којег решења је тражио промену носиоца права на земљишту како би он био уписан као нови власник непокретности, а што је и остварио уписом себе као власника непокретности у Служби за катастар непокретности у Новом Пазару, по оцени овога суда, довољно је за постојање, у радњама окривљеног, кривичног дела навођење на оверавање неистинитог садржаја из члана 358. став 1. КЗ.

Поред тога, неосновано се у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног указује и да је суд учинио повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП у вези члана 355. став 2. у вези става 1. КЗ. По ставу браниоца како је суд пропустио да у изреци правноснажне пресуде наведе чињенице које опредељују умишљај окривљеног везано за кривично дело фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. КЗ за које је окривљеног огласио кривим, а што је једна од компоненти кривице, обзиром да је суд навео само свесни елемент умишљаја и то да је окривљени знао да је јавна исправа лажна, с тим што није навео чињенице и околности које се односе на вољни елемент умишљаја и то да је окривљени дело хтео за своје или је пристао, то у радњама окривљеног нема ни овог кривичног дела.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног су неосновани из разлога јер, по налажењу Врховног касационог суда, из чињеничног описа кривичног дела утврђеног у изреци првостепене пресуде и то да је окривљени АА у стању урачунљивости и са умишљајем, лажну јавну исправу употребио као праву, при томе свестан да је његово дело забрањено, а у време, месту и на начин ближе описан у изреци пресуде, јасно и недвосмислено произилази да се у радњама окривљеног АА стичу сва битна законска субјективна и објективна обележја кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. КЗ, за које је он оптужен и правноснажно оглашен кривим. Наиме, суд је у изреци правноснажне пресуде описао кривицу окривљеног и навео чињенице и околности које опредељују његов директан умишљај везано за ово кривично дело и то како свесни елемент умишљаја - окривљени знао да је јавна исправа лажна, тако и вољни елемент умишљаја имајући у виду да је окривљени у конкретном случају лажну јавну исправу употребио као праву, на начин ближе описан у изреци пресуде, а из чега произилази да је окривљени хтео извршење предметног кривичног дела.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљене ББ је одбачен као недозвољен.

Наиме, бранилац окривљене као разлог подношења захтева за заштиту законитости истиче повреду закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП која је општег карактера, при чему не опредељује конкретно ни једну повреду закона у смислу става 4. члана 485. ЗКП, већ у образложењу захтева само наводи да чињенично стање није правилно и потпуно утврђено, обзиром да ни из једног изведеног доказа није са несумњивом сигурношћу утврђено да је окривљена ББ у договору са окривљеним АА набавила лажну исправу - решење Врховног касационог суда Прев.118/09 од 22.08.2014. године и на који начин је то учинила, те се истиче да је ради правилног утврђења чињеничног стања требало прихватити предлог одбране и извршити суочење

између окривљене ББ и сведока ВВ, а оспорава се и оцена исказа сведока ВВ дата од стране нижестепених судова и даје сопствена оцена изведених доказа која је потпуно другачија од оне дате у побијаним правноснажним пресудама, а што све у битном по налажењу овога суда представља оспоравање утврђеног чињеничног стања у правноснажним одлукама и указивање на погрешну оцену доказа од стране нижестепених судова.

Одредбом члана 485. став 4. ЗКП ограничено је право окривљеног, дакле и његовог браниоца сходно одредби члана 71. тачка 5) ЗКП, на подношење захтева за заштиту законитости у погледу разлога због којих могу поднети овај ванредни правни лек и то таксативним набрајањем повреда које су учињене у првостепеном поступку и у поступку пред апелационим, односно другостепеним судом (члан 74, члан 438. став 1. тачка 1) и 4) и тачка 7) до 10) и став 2. тачка 1), члан 439. тачка 1) до 3) и члан 441. став 3. и 4. ЗКП).

Имајући у виду да је у поднетом захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене ББ, као разлог побијања правноснажних пресуда, само формално означена повреда закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП која је општег карактера, а да се правноснажне пресуде заправо побијају због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне оцене доказа од стране нижестепених судова, а што није предвиђено као дозвољен законски разлог за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљене, односно њеног браниоца, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, то је Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљене ББ оценио недозвољеним.

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Александра Бусарца делимично усвојио и то у делу који се односи на повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП у вези члана 358. став 1. у вези члана 30. КЗ и у том делу одлучио као у ставу I изреке ове пресуде, док је захтев браниоца овог окривљеног у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП у вези члана 358. став 1. КЗ и члана 355. став 2. у вези става 1. КЗ одбио као неоснован и то на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, а захтев за заштиту законитости браниоца окривљене ББ - адвоката Вере Миленковић је на основу члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП у вези члана 485. став 4. ЗКП одбацио као недозвољен.

**Записничар-саветник,
Снежана Лазин, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

**Председник већа-судија,
Невенка Важић, с.р.**